

Nr 186

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister; given den 8 november 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

LENNART GEIJER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i lagen om allmänt kriminalregister som är betingade av den nya lagstiftningen om beräkning av strafftid m. m. Därjämte föreslås att rätten att bemyndiga rikspolisstyrelsen att meddela utdrag av kriminalregistret på begäran av utländsk domstol eller åklagarmyndighet skall utsträckas till att omfatta begäran även från poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 april 1975.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister**

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister¹

dels att 14 § skall upphöra att gälla,

dels att i 5 §, 8–10 §§ samt 12 § ordet ”Konungen” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”regeringen” i motsvarande form,

dels att 4 och 13 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §²

Registret skall innehålla anteckning om

1. *intagning i och frigivning från anstalt* av den som dömts till fängelse, med angivande vid villkorlig frigivning av prövotiden och den återstående strafftiden; samt

2. *anstaltsvårdens början*, övergång till vård utom anstalt samt återintagning i anstalt beträffande den som dömts till ungdomsfängelse eller internering ävensom upphörande av sådan påföljd.

1. *verkställighetens början beträffande* den som dömts till fängelse *och frigivning från sådant straff*, med angivande vid villkorlig frigivning av prövotiden och den återstående strafftiden; samt

2. *verkställighetens början*, övergång till vård utom anstalt samt återintagning i anstalt beträffande den som dömts till ungdomsfängelse eller internering ävensom upphörande av sådan påföljd.

13 §³

Till utländsk myndighet må enligt föreskrifter, som meddelas av *Konungen*, redovisas anteckningar i registret rörande medborgare i den staten eller den som har hemvist där.

Har verkställighet av frihetsstraff eller övervakning av den som villkorligt dömts eller villkor-

Till utländsk myndighet må enligt föreskrifter, som meddelas av *regeringen*, redovisas anteckningar i registret rörande medborgare i den staten eller den som har hemvist där.

Har verkställighet av frihetsstraff eller övervakning av den som villkorligt dömts eller villkor-

¹ Senaste lydelse av

8 § 1968:80

10 § 1970:421 (jfr 1973:57)

12 § 1970:421 (jfr 1970:805).

² Senaste lydelse 1965:623.

³ Senaste lydelse 1970:421 (jfr 1970:805).

(Nuvarande lydelse)

ligt frigivits eller dömts till skyddstillsyn överflyttats hit från Danmark, Finland, Island eller Norge eller härifrån till någon av nämnda stater, må, även i annat fall än i första stycket sägs, i den ordning *Konungen* bestämmer till myndighet i den stat från eller till vilken överflyttning skett redovisas anteckningar rörande den som avses med beslutet om överflyttning. Detsamma skall gälla i fråga om anteckning, som gjorts rörande tillämpningen av 14 eller 21 § lagen om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m. m.

Konungen äger bemyndiga rikspolisstyrelsen att, då det för utredning i brottmål begäres av utländsk domstol eller åklagarmyndighet, meddela utdrag av registret.

På framställning av utländsk myndighet må i annat fall än förut sagts utdrag av registret meddelas, såframt *Konungen* givit tillstånd därtill.

(Föreslagen lydelse)

ligt frigivits eller dömts till skyddstillsyn överflyttats hit från Danmark, Finland, Island eller Norge eller härifrån till någon av nämnda stater, må, även i annat fall än i första stycket sägs, i den ordning *regeringen* bestämmer till myndighet i den stat från eller till vilken överflyttning skett redovisas anteckningar rörande den som avses med beslutet om överflyttning. Detsamma skall gälla i fråga om anteckning, som gjorts rörande tillämpningen av 14 eller 21 § lagen om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m. m.

Regeringen äger bemyndiga rikspolisstyrelsen att, då det för utredning i brottmål begäres av utländsk domstol eller åklagarmyndighet *eller av poliscentral i Danmark, Finland eller Norge*, meddela utdrag av registret.

På framställning av utländsk myndighet må i annat fall än förut sagts utdrag av registret meddelas, såframt *regeringen* givit tillstånd därtill.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1975.

Utdrag av protokollet över justitieärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 8 november 1974.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, GEIJER, BENGTS-
SON, NORLING, LÖFBERG, CARLSSON, GUSTAFSSON, LEIJON,
HJELM-WALLÉN.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om vissa ändringar i *lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister* och anför.

Kriminalregistrets uppgifter om straffverkställighet

Bestämmelser om vad det hos rikspolisstyrelsen förda kriminalregistret skall innehålla i fråga om verkställighet av fängelse, ungdomsfängelse och internering finns i 4 § lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister (KRL). Enligt paragrafens första punkt skall registret innehålla anteckning om intagning i och frigivning från anstalt av den som har dömts till fängelse. I fråga om villkorlig frigivning skall anges prövotiden och den återstående strafftiden. Motsvarande uppgifter i fråga om påföljderna ungdomsfängelse och internering behandlas i andra punkten.

Omfattningen av kriminalregistrets innehåll i fråga om verkställighet av fängelse, ungdomsfängelse och internering är framför allt anpassad till vad som behövs för tillämpningen av konkurrensreglerna i 34 kap. brottsbalken. Beträffande fängelse innehåller sålunda registret uppgifter om tidpunkterna för verkställighetens början och dess upphörande i samband med slutlig frigivning från anstalt eller vid prövotidens utgång, om frigivningen är villkorlig. I fråga om ungdomsfängelse och internering innehåller registret uppgifter, förutom om verkställighetens början och upphörande, även om övergång till vård utom anstalt och återintagning i anstalt. Bestämmelsernas utformning sammanhänger med att verkställighetens början enligt den lagstiftning som gällde fram till kriminalvårdsreformens genomförande den 1 juli 1974 praktiskt taget alltid sammanföll med intagningen i kriminalvårdsanstalt.

Även enligt nu gällande bestämmelser skall den som dömts till fängelse, ungdomsfängelse eller internering för verkställighet tas in i kriminalvårdsanstalt. Enligt lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m. m., som trädde i kraft den 1 juli 1974, kan emellertid verkställigheten påbörjas annorstädes än i kriminalvårdsanstalt i betydligt större utsträckning än förut. Av 9 § tredje stycket nämnda lag framgår sålunda att om den dömda är häktad i annat mål när domen får verkställas, får verkställigheten påbörjas där han förvaras. Härigenom kan verkställighet helt eller delvis komma att äga rum i allmänt häkte, rättspsykiatrisk klinik eller militärhäkte. Enligt 10 och 11 §§ kan verkställighet även i andra fall

påbörjas i allmänt häkte och i viss utsträckning t. o. m. i polisarrest. KRL ändrades ej i samband med kriminalvårdsreformen.

Under återopande av nu anförda omständigheter har samarbetsorganet för ADB inom rättsväsendet i skrivelse den 4 oktober 1974 hemställt om ändring av 4 § KRL.

Efter den 1 juli 1974 har verkställighet av fängelse i avsevärt större omfattning än tidigare kommit att ske utanför kriminalvårdens anstaltsorganisation. Vissa svårigheter har därvid uppstått på grund av att KRL fortfarande är avfattad med utgångspunkt från att verkställighet av fängelse sker uteslutande i anstalt. Samma problem kan uppkomma i fråga om ungdomsfängelse och internering. Jag anser därför att lydelsen av 4 § KRL nu bör anpassas till bestämmelserna i lagen om beräkning av strafftid m. m. Detta bör ske genom att uttrycken "intagning i anstalt" och "anstaltsvårdens början" ersätts med uttrycket "verkställighetens början". Genom en sådan ändring uppnås också en närmare anknytning till syftet med registreringen. 4 § KRL bör i övrigt undergå vissa redaktionella jämkningar. Förslaget är inte avsett att medföra ändring i nuvarande praxis enligt vilken den anstalt där verkställigheten börjar och den anstalt från vilken frigivning sker antecknas i kriminalregistret.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet till kriminalregistret i verkställighetsfrågor finns i 9 § 4 kungörelsen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem. Även dessa bestämmelser är avfattade så att de endast täcker verkställighet i anstalt. Jag avser att i annat sammanhang anmäla frågan om ändring av dessa bestämmelser.

Registerutdrag till utländsk myndighet

Enligt 13 § tredje stycket KRL äger Kungl. Maj:t bemyndiga rikspolisstyrelsen att meddela utdrag av kriminalregistret, då det för utredning i brottmål begärs av utländsk domstol eller åklagarmyndighet. I övrigt tillkommer det Kungl. Maj:t att besluta om utdrag av registret på begäran av utländsk myndighet. I 9 § kriminalregisterkungörelsen (1973:58) har bemyndigande givits att meddela utdrag till domstol eller åklagarmyndighet i Danmark, Finland, Island eller Norge. Av bestämmelserna följer bl. a. att poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge f. n. saknar behörighet att erhålla svenska kriminalregisterutdrag.

I skrivelse den 25 oktober 1974 har rikspolisstyrelsen hemställt om sådan ändring av 13 § tredje stycket KRL att poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge blir behöriga att erhålla kriminalregisterutdrag. Till stöd härför har styrelsen anfört.

Vid överläggningar med Centralkriminalpolisen i Helsingfors har till styrelsen framförts starka önskemål om att få svenska kriminalregisterutdrag expedierade till Centralkriminalpolisen. Önskemålen motiveras främst av att översättning av utdragens innehåll från svenska till finska sker vid Centralkriminalpolisen för åklagarmyndigheters och domstolars räkning. Även andra praktiska skäl, nämligen samordning av utdragsrekvisitioner, har från finskt håll anförts till stöd för det framförda önskemå-

let. Vid överläggningar som styrelsen haft med poliscentralerna i Danmark och Norge har även från dessa länder framförts önskemål att svenska kriminalregisterutdrag för utredning i brottmål skall kunna expedieras till poliscentralerna.

Av rikspolisstyrelsens skrivelse framgår vidare att det skulle medföra inte oväsentliga fördelar, om poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge får samma möjligheter som domstolar och åklagarmyndigheter i de nordiska länderna att erhålla kriminalregisterutdrag, när det behövs för utredning i brottmål. Det kan nämnas att en sådan ändring inte skulle innebära att poliscentralerna skulle få tillgång till registeruppgifter som eljest inte är tillgängliga för dem. Enligt 4 § lagen (1965:94) om polisregister m. m. äger nämligen de nordiska poliscentralerna rätt att efter rikspolisstyrelsens förordnande erhålla svenska polisregisterutdrag för bl. a. utredning i brottmål. Sådana utdrag innehåller all den information som ingår i kriminalregisterutdrag.

Mot bakgrund av det nu anförda anser jag att bemyndigandet i 13 § tredje stycket KRL bör utvidgas till att omfatta, förutom utländsk domstol och åklagarmyndighet, även poliscentralerna i Danmark, Finland och Norge.

Övriga frågor

Med anledning av den nya regeringsformen bör ordet "Konungen" och böjningsformer därav i KRL bytas ut mot ordet "regeringen" i motsvarande form. Detta föranleder ändringar i 5 §, 8–10 §§ samt i 12 §. Eftersom regeringen direkt på grund av den nya regeringsformen är behörig att besluta föreskrifter om verkställighet av lag är bestämmelsen om tillämpningsföreskrifter i 14 § överflödig. Den kan därför utgå.

Hemställan

Under åberopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1963:197) om allmänt kriminalregister.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten